

Mesterprogram 8. évfolyam

1. A világháború után (ENSZ, vasfüggöny, hidegháború)

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/masodik-vilaghaboru/ii-vilaghaboru-tortenete-iii>

A második világháború vége.

5. 40 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=4qjK2pMd5uE>

Az ENSZ létrejötte

2.35 perc

Kérdések:

1. Mik az ENSZ fő céljai?
2. Milyen sikereket ért el működése során?
3. Milyen kudarcai voltak?

Gondolkodtató kérdés:

Napjainkban mi lenne szerinted az ENSZ legfontosabb feladata?

<https://www.youtube.com/watch?v=GfgET8T-ogQ>

A vasfüggöny

3 perc

Kérdések:

1. Milyen elemei voltak a vasfüggönynek?
2. Hogyan lehetett kijátszani?
3. Hol nyílt meg először?

Gondolkodtató kérdés:

Szerinted mi a különbség a vasfüggöny és az eddig tanult határvédelmi rendszerek között?

https://www.google.com/search?sxsrf=AB5stBifLqCtREnEyrjXnKpZ_mlf4zDMUA:1689268818069&q=vasf%C3%BCgg%C3%B6ny&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjQ9NHemIyAAxWn1AIHHeM7C6QQ0pQJegQICRAB&biw=1280&bih=689&dpr=2 kép: A vasfüggöny

Feladat:

Próbáld meg beazonosítani a vasfüggöny elemeit!

<https://www.youtube.com/watch?v=jxOaGDX7SD4>

A hidegháború

0.00-8.00 perc

Kérdések:

1. Melyik évtől számítjuk a hidegháborút?
2. Melyik volt a két szemben álló szuperhatalom?
3. Milyen formái voltak a hidegháborúnak?
4. Miért nem került sor forró háborúra?
5. Mit jelent a bojkott kifejezés?
6. Ki használta először a vasfüggöny kifejezést?
7. Mi a szemben álló két katonai szövetség neve?
8. Mi a KGST?

Összefoglalás: A karikatúrák segítségével idézzétek fel a hidegháborút!

https://www.google.com/search?q=A+hidegháború+karikatúra&tbm=isch&ved=2ahUKEwi6xMD1lpz5AhUo_rsIHRs2CxYQ2-cCegQIABAA&oq=A+hidegháború+karikatúra&gs_lcp=CgNpbWcQAzoECAAQQzoECAAQGFCDBVipLWDZMWgAcAB4AIABuQGIAeoKkgEDNy41mAEAoAEBqgELZ3dzLXdp ei1pbWfAAQE&sclient=img&ei=z9DiYvqgFqj87_UPm-yssAE&bih=698&biw=1458&client=opera&hs=clB

képek

2. A kettéosztott Európa és a hidegháborús konfliktusok (Marshall-segély, koreai háború, vietnámi háború, berlini fal, kubai rakétaválság)

https://www.google.com/search?q=A+hidegháború+karikatúra&tbm=isch&ved=2ahUKEwi6xMD1lpz5AhUo_rsIHRs2CxYQ2-cCegQIABAA&oq=A+hidegháború+karikatúra&gs_lcp=CgNpbWcQAzoECAAQQzoECAAQGFCDBVipLWDZMWgAcAB4AIABuQGIAeoKkgEDNy41mAEAoAEBqgELZ3dzLXdp ei1pbWfAAQE&sclient=img&ei=z9DiYvqgFqj87_UPm-yssAE&bih=698&biw=1458&client=opera&hs=clB

képek

A karikatúrák segítségével ismételjük át a hidegháború jellegzetességeit!

https://www.google.com/search?q=Titó+a+láncos+kutya&tbm=isch&ved=2ahUKEwiFq9W Wnpz5AhWNHuwKHYEWCaaAQ2-cCegQIABAA&oq=Titó+a+láncos+kutya&gs_lcp=CgNpbWcQAzoLCAAQgAQQsQMqgw E6BQgAEIAEOggIABCxAxCDAToECAAQAzoICAAQgAQQsQM6BAgAEEM6BggAEB 4QBTtoECAAQHjoECAAQGDogCAAQChAYUNQOWM9eYMVjaAJwAHgAgAHIAYgB wxesAQY5LjEwLjOYAQCgAQGqAQotnd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=a9jiYs XJOo29sAeBraSACg&bih=698&biw=1458&client=opera&hs=clB

képek

Kérdések:

1. Hogyan ábrázolják Titót a szovjet karikatúrák?
2. Mi bizonyítja, hogy a hidegháború idején születtek ezek a rajzok?

<https://www.youtube.com/watch?v=yO55YjVa1SQ>

Marshall-segély

5.30 perc

Kérdések:

1. Mi volt a berlini blokád?
2. Mi a Marshall-terv lényege? Mi a másik neve?
3. Mi volt az USA célja a tervvel?
4. Miért nem fogadták el a közép-európai országok?
5. Milyen következményei voltak a Marshall-tervnek?

<https://www.youtube.com/watch?v=2CKTKCFfcrq>

11 perc

A koreai háború és a vietnámi háború**Kérdések:**

1. Mi a Truman-doktrina? Mi lehet a dominóeffektus?
2. Hogyan tört ki a koreai háború?
3. Mi az a demilitarizált övezet?
4. Miben hasonlított Korea és Vietnám sorsa?
5. miben különbözött?
6. Mi volt a legjellemzőbb amerikai fegyver a vietnámi háborúban? Mi volt a legfurcsább?
7. Mi történt a résztvevő országokkal a háború után?

<https://www.youtube.com/watch?v=QyrEI50N9QM>

3.07 perc

A berlini fal**Kérdések:**

1. Mikor épült fel a fal?
2. Mi volt a célja a falnak?
3. Hogy kezdődött az egész?
4. Milyen tragikus következményei voltak a fal felépítésének?
5. Hány halálos áldozatot követelt?

<https://www.youtube.com/watch?v=bwWW3sbk4EU>

4.51 perc

Kubai rakétaválság**Kérdések:**

1. Miért akart a Szovjetunió rakétákat telepíteni Kubába?
2. Mi volt az USA válasza?
3. Mi mentette meg a világot az atomkatasztrófától?
4. Milyen kompromisszummal zárult a konfliktus?

Összefoglaló videó

<https://zanza.tv/tortenelem/hideghaborus-konfliktusok-es-ketpolusu-vilag-kiemulese/hideghaboru-else-evei-kubai>

5.40 perc

3. Más földrészeken (Gandhi és Mao)

(Részletek a Gandhi című filmből)

<https://www.youtube.com/watch?v=TxRx96F9DF4>

2.06.00-2.13.00 perc

(A sómenet)

Kérdések

1. Mi az a polgári ellenállás?
2. Miért mondja Gandhi, hogy ők a helyzet urai?
3. Miért probléma az angoloknak a sómenet?
4. Miért mondta, hogy ne üssön vissza? Mi lett volna, ha visszaüt?

<https://www.youtube.com/watch?v=TxRx96F9DF4>

2.15.30-2.18.55

(A tüntetés)

Kérdések:

1. Milyen két célja a rendőrségnek a szónok szerint?
2. Mi a tüntetés különlegessége?
3. Miért foszlott szét a nyugati világ erkölcsi fölényének legendája?

<https://www.youtube.com/watch?v=TxRx96F9DF4>

2.41.45-2.47.55

(Hindu-muszlim összecsapások)

Kérdések:

1. Mit jelent az, hogy a szemet szemért az egész világot vakká teheti?
2. A hindu Gandhi miért egy muzulmán barátja házába ment?

<https://www.youtube.com/watch?v=TxRx96F9DF4>

2.51.08-2.59.32 perc

(Gandhi éhségsztrájkja)

Kérdések:

1. Mi a célja az éhezéssel Gandhinak?
2. Mire tanítja a gyilkost?
3. Hogy lehetséges, hogy elérje a célját?

<https://www.youtube.com/watch?v=TxRx96F9DF4>

2.59.44-3.04.27 perc

(Az utolsó nap, a merénylet)

Kérdések:

1. Vajon miért lőhették le?
2. Mi Gandhi utolsó tanítása?
3. Szerinted igaza van?

Zsarnokok: Mao Ce-tung

<https://www.youtube.com/watch?v=d-P9RA8WfZ8>

18.50-25.29 perc

(A „nagy ugrás”)

Kérdések:

1. Mi volt a „nagy ugrás” célja?
2. Milyen kommunizmusra jellemző dolgokat ismersz föl, amit már tanultunk a Szovjetunióban is?
3. Mi lett a „nagy ugrás” eredménye?
4. Hány ember hal éhen ebben az időben?
5. Miben hasonlít Mao Sztálinra?

<https://www.youtube.com/watch?v=d-P9RA8WfZ8>

26.17-39.33 perc

(A kulturális forradalom)

Kérdések:

1. Mi volt a kulturális forradalom célja?
2. Ki volt a munkatársa benne,
3. Mi ellen indult a kulturális forradalom?
4. Mire nevelték a gyerekeket? Mi volt Mao serege?
5. Mi volt az irányadó könyv?
6. Kiket támadtak meg először?
7. Mi volt a vörös gárdisták feladata?
8. Milyen személyiségnek látod Maót?
9. Hány ember életét követelte a kulturális forradalom?

https://www.youtube.com/watch?v=LjRZIW_hRIM

1. 17 perc

(Hadjárat a „kártevő” verebek ellen)

Kérdések:

1. Hogy próbálják megölni a verebeket?
2. Szerinted mi fog történni, ha egy országban 2 milliárd verebet kiirtanak?

Játékok otthonra és összefoglaló órára

<https://www.okosdoboz.hu/hu-hu/Exercises/Index?classes=5,6,7,8&topic=820>

<https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=A%20hidegháború>

Filmek otthonra

Keresztül a berlini falon I-II.

Mások élete

Tégláról téglára - így készült a berlini fal

A szakasz

Jó reggelt, Vietnám

Forrest Gump

Gandhi

Mao színesben

Zsarnokok: Mao Ce-tung

Magyarország a második világháború végétől az 1956-os forradalom leveréséig

4. Az ideiglenesség kora

Ismétlő videó:

<https://zanza.tv/tortenelem/masodik-vilaghaboru/magyarorszag-ii-vilaghaboruban> 5.13 perc
Magyarország a második világháborúban

<https://www.youtube.com/watch?v=L97wDQOP1Nc&t=666s> 9.52-26.10 perc
(Részlet az Örök tél című filmből (málenkij robot))

Kérdések:

1. Milyen szenvedések vártak a málenkij robotra hurcoltakra az utazás során?
2. És megérkezésük után?
3. Kik a svábok? És a ruszinok?
4. Mivel indokolja a parancsnok az elhurcolásukat?
5. Szerinted jogosak ezek a vádak?

<https://www.youtube.com/watch?v=W694WnOZivE> 5.37-17.00 perc
(Részlet Az elhallgatott gyalázat című dokumentumfilmből (nők megerőszkolása))

Kérdések:

1. Miért loptak a szovjet katonák szinte mindent?
2. Milyen vicces történetet hallunk ezzel kapcsolatban?
3. Hogy tekintettek a magyarokra a szovjet katonák?
4. Miért voltak ilyen kegyetlenek?
5. Hogyan védekeztek a nők a megerőszkolás ellen?
6. Mire nem emlékszik az orosz katona?
7. Miben volt különleges a Vörös Hadsereg?

<https://www.youtube.com/watch?v=ayr1dASuuiI>

4.53-8.05 perc

**(Magyarország története sorozat 39. rész Magyarország szovjetizálása
A háborús pusztítás, a hidak)**

Kérdések:

1. Milyen helyzetbe került Magyarország a világháború után?
2. „Kicsoda” Mancsi és Böske?
3. Mekkora volt a pusztulás?

<https://www.youtube.com/watch?v=ayr1dASuuiI>

10.50-14.53 perc

(Rajk per, Károlyi)

Kérdések:

1. Mik azok a népi demokráciák?
2. Mi volt Tito bűne?
3. Miért végezték ki Rajk Lászlót?
4. Mi lett Károlyi Mihály sorsa?

<https://www.youtube.com/watch?v=ayr1dASuuiI>

14.53-17.48 perc

(A nagy infláció)

Kérdések:

1. Mi okozta az inflációt?
2. Az árucseré idején mi volt a „váltópénz”?
3. Hogyan stabilizálták Magyarország pénzét?

<https://www.youtube.com/watch?v=ayr1dASuuiI>

20.30-24.00 perc

(Alkotmány, államosítások, troli)

Kérdések:

1. Mikor fogadták el az új alkotmányt?
2. Mi helyettesítette a parlamentet?
3. A budapesti trolik számozása miért 70-nel kezdődik?
4. Miket államosítottak a kommunisták a hatalomátvétel után?

Összefoglaló videó

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/magyarorszag-ii-vilaghaboru-utan-1945-1948-ig>

5.30 perc

5. A Rákosi-korszak

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/magyarorszag-ii-vilaghaboru-utan-1945-1948-ig> **5.30 perc**

<https://www.youtube.com/watch?v=B1xzcXWMctI> **1.18-3.55 perc**
(Magyarország története című sorozat 40. rész A Rákosi-korszak, Recsk)

Kérdések:

1. Mekkora volt a halálozási arány Recskben?
2. Milyen állapotok uralkodtak a táborban?
3. Napi hány órát kellett dolgozni?
4. Mit kellett a szabadulás után aláírni?

<https://www.youtube.com/watch?v=B1xzcXWMctI> **3.56-9.02 perc**
(Szocialista ipar, magyar narancs, gumivonat)

Kérdések

1. Miért kellett a nehézipart fejleszteni?
2. Milyen különleges növényeket akartak Magyarországon termesztetni?
3. Mekkora volt ezeknek a realitása?
4. Mi volt a gumivonat?

<https://www.youtube.com/watch?v=B1xzcXWMctI> **13.01-20.03 perc**
(Fegyverkezés, Rákosi-vonal)

Kérdések

1. Hány katona volt Magyarországon az ötvenes évek elején?
2. Kik építették a Rákosi-vonalat?
3. Miért vált feleslegessé?
4. Mi az a békekölcsön?
5. Milyen volt a ruházkodás a korban?
6. Milyen nyitómeccsel avatták föl a Népstadiont? Mikor?

<https://www.youtube.com/watch?v=bVAKkeLg3mE> **5.04 perc**
(Hofi: A disznó mennyit fog fialni?)

Kérdés:

Az ötvenes évek milyen jelenségeit gúnyolja ki a humorista?

<https://www.youtube.com/watch?v=hdpoLgsjJ9c&t=210s> **0.00-7.00 perc**
(A Mindszenty-per)

Kérdések:

1. Mi az, hogy lekáderezett?
2. Ki hallgatta a szobájából a pert?
3. Milyen vádak voltak az érsek ellen?
4. Hova vitték, mit csináltak vele?
5. Milyen ítéletet kapott? Miért?

<https://www.youtube.com/watch?v=9t0hfAYPe7w>

8.30 perc

(Rákosi Mátyás 60. születésnapja 1. rész élete és az ünnepi beszédek)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZBhh7g7lnIU>

9 perc

(2.rész Az ünnepi műsor)

Kérdések:

1. Mi volt számodra a legkülönösebb?
2. Mi a véleményed a látottakról?
3. Honnan vették a mintát?
4. Milyen fogalommal tudnád leírni a látottakat?
5. Szerintem ma megtörténhetne hasonló?

Összefoglaló videó:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/rakosi-rendszer>

5.50 perc

6. Reformtól a forradalomig

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/rakosi-rendszer>

5.50 perc

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/életmod-magyarorszagon-az-1950-es-években>

5.30 perc

(Életmód az ötvenes években)

Kérdések:

1. Milyenek voltak a házak?
2. Mekkora volt a munkanélküliség?
3. Kik azok a káderek?
4. Mi volt az újdonság a nők életében?
5. Milyen volt a családpolitika? Kinek a nevéhez fűződik?
6. Milyen volt a lakáshelyzet? Mi az a társbérlet? És az ágyrajárás?
7. Milyen volt az iskola?
8. Mi volt az a Szabad Nép-félóra?
9. Mi lett az ünnepekkel? Mi volt a karácsony új neve?
10. Hány emberről volt aktája az ÁVH-nak?
11. Melyik volt a két legnépszerűbb csapatsportág?
12. Mi az az aranycsapat?

7. 1956. október 23.

Részletek a szabadság, szerelem című filmből

<https://videa.hu/videok/film-animacio/szabadsag-szerelem-drama-romantikus-tjNIKy4YkgFZRLbt>

17.15-22.50 perc

(MEFESZ gyűlés)

Kérdések:

1. Milyen volt a hangulat kezdetben a gyűlésen?
2. Ez hogyan változott?
3. A diákoknak milyen követeléseik voltak?
4. Melyik okozta a legnagyobb megdöbbenést?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/szabadsag-szerelem-drama-romantikus-tjNIKy4YkgFZRLbt>

24.12-36.18 perc

(A tüntetés, Nagy Imre beszéde, a rádió ostroma)

Kérdések:

1. Mi '56 leghíresebb jelképe?
2. Melyik szobornál mondanak először beszédet?
3. Miért kapcsolják le a parlament előtt a közvilágítást?
4. Miért Nagy Imrét követeli a tömeg?
5. Miért okoz csalódást?
6. Hol dördülnek el az első lövések?
7. Miért akarják a fiatalok beolvasni a rádióba a követeléseiket?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/szabadsag-szerelem-drama-romantikus-tjNIKy4YkgFZRLbt>

1.06.17-1.10.24 perc (Az utcai harcok, jön a tank)

Kérdések:

1. Milyen eszközei vannak a szabadságharcosoknak?
2. Melyik a legfurcsább?
3. Miért lehet hatékony fegyver a Molotov-koktél?

8. A forradalom győzelme

<https://videa.hu/videok/film-animacio/szabadsag-szerelem-drama-romantikus-tjNIKy4YkgFZRLbt>

.01.36-1.06.48 perc (A „véres csütörtök”, sortűz a Parlament előtt)

Kérdések

1. Kik számára veszélyes a magyarok és az orosz katonák barátkozása?
2. Miért lőttek az ávósok a szovjet katonákra?
3. Miért szólalnak meg az szovjet tankok géppuskái is?
4. Miért kap sokkot a főszereplő, amikor lelövi az ávóst?
5. Miért tömnék a halott ávósok szájába pénzt?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/szabadsag-szerelem-drama-romantikus-tjNIKy4YkgFZRLbt> **1.19.22-1.23.43 perc**

(November 4.)

Kérdések:

1. Miért jöttek vissza a szovjet csapatok,
2. Mennyi esélyünk van a Szovjetunió hadereje ellen, ha nem jön segítség?
3. Milyen nehéz döntés előtt álltak a felkelők?
4. Miért nem segített Amerika?

Zenék 1956-ról

Kárpátia: Az én apám

<https://www.youtube.com/watch?v=b6NARrtTZlo>

2.34 perc

East: '56

<https://www.youtube.com/watch?v=Tzaw7Prf08g>

4.18 perc

Ákos: 1956

<https://www.youtube.com/watch?v=GoiLtzlRQkg>

4.31 perc

Cseh Tamás: Corvin köziek

<https://www.youtube.com/watch?v=v01fv4hKdkY>

6.24 perc

Romantikus erőszak: Előre mind pesti srácok

<https://www.youtube.com/watch?v=t52GwR6kwog>

3.05

perc

Avanti ragazzi di Buda

<https://www.youtube.com/watch?v=7SD-IVhO-GM&t=151s>

3.33 perc

Összefoglaló videó:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/az-1956-os-forradalom-es-szabadsagharc>

5.38.perc

Játékok otthonra és összefoglaló órára

<https://www.okosdoboz.hu/hu-hu/Exercises/Index>

<https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=1945-1956>

Filmek otthonra

Valahol Európában

Örök tél

Elhallgatott gyalázat

A tanú

Te rongyos élet

A szökés (1997)

6:3, avagy játszd újra Tutti

Puskás, Hungary

Szabadság, szerelem

A Nap utcai fiúk

Mansfeld

A temetetlen halott

9. A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

A hatvanas-hetvenes évek (vietnámi háború, Martin Luther King, Che Guevara, Pol Pot, Kennedy halála, beatkorszak, hippik)

<https://www.youtube.com/watch?v=bwWW3sbk4EU>

4.51 perc

(Kubai rakétaválság)

Kérdések:

1. Miért akart a Szovjetunió rakétákat telepíteni Kubába?
2. Mi volt az USA válasza?
3. Mi mentette meg a világot az atomkatasztrófától?
4. Milyen kompromisszummal zárult a konfliktus?

<https://www.youtube.com/watch?v=2CKTKCFfcrq>

11 perc

(A koreai háború és a vietnámi háború)

Kérdések:

1. Mi a Truman-doktrina? Mi lehet a dominóeffektus?
2. Hogyan tört ki a koreai háború?
3. Mi az a demilitarizált övezet?
4. Miben hasonlított Korea és Vietnám sorsa?
5. miben különbözött?
6. Mi volt a legjellemzőbb amerikai fegyver a vietnámi háborúban? Mi volt a legfurcsább?
7. Mi történt a résztvevő országokkal a háború után?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/szakasz-drama-haborus-Q9FYcbE36pFTh308>

(Részlet a Szakasz című filmből, vietnámi háború)

0.00-23.24 perc

Kérdések:

1. Milyen terepen folyt a háború?
2. Milyen nehézségeket okozott a környezet?
3. Miért hatékony fegyver a helikopter a dzsungelben?
4. Miért hasonlítja a főszereplő a pokolhoz azt a helyet?
5. Miért jött a főszereplő Vietnámba?
6. Kikből áll a csapata?
7. Milyen hibát követ el az őr? És a főszereplő?

<https://www.youtube.com/watch?v=kUp2Jw8lzd0>

4.38 perc

(Martin Luther King, és a polgárjogi mozgalom)

Kérdések

1. Mi az a Ku Klux Klán?
2. Milyen megkülönböztetés érte a hatvanas évek Amerikájában az afroamerikaiakat?
3. Miről híres Rosa Parks?
4. Milyen eszközökkel küzdöttek a feketék?
5. Milyen sikert ért el a polgárjogi mozgalom?
6. Mi lett Martin Luther King sorsa?

Képek a Ku Klux Klánról

https://www.google.com/search?q=ku+klux+klan+&tbm=isch&ved=2ahUKEwjY6MiJi7X5AhUknPOHHQeSDD8Q2-cCegQIABAA&oq=ku+klux+klan+&gs_lcp=CgNpbWcQAzIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDIECAAQHjIECAAQHjIECAAQHjIECAAQHjIECAAQHjoECAAQEzoHCAAQxwMQE1DLCFi-FWDcH2gAcAB4AIAB5AGIAeYJkgEFMS42LjGYAQCgAOGqAQtnD3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=1d_vYpiqKaS49u8Ph6Sy-AM&bih=698&biw=1462&client=opera&hs=pWm

<https://www.youtube.com/watch?v=tjrvKA4w9-Y>

6.08 perc

(Che Guevara, animáció)

Kérdések

1. Miért lett kommunista Che Guevara?
2. Miért volt rossz helyzetben Latin-Amerika?
3. Hogyan avatkozott be a CIA?
4. Milyen helyzetben volt Kuba a kommunista hatalomátvétel előtt?
5. És utána?
6. Milyen embernek látod Che Guevarát?

Fényképek Che Guevaráról

https://www.google.com/search?q=che+guevara&tbm=isch&ved=2ahUKEwjcrbOOQi7X5AhURg_0HHf_dB94Q2-cCegQIABAA&oq=Che+&gs_lcp=CgNpbWcQARgAMggIABCABBCxAzIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDoICAAQsQMgE6CwgAEIAEELEDEIMBOgQIABBDOgQIABADUABY9AdglBloAHAAeACAAZcBiAGjBJIBAzEuM5gBAKABAaoBC2d3cy13aXotaWlnwAEB&scient=img&ei=5N_vYtwrkYb27w_u5_wDQ&bih=698&biw=1462&client=opera&hs=pWm

<https://www.youtube.com/watch?v=APJ3hna7zww>

5.12 perc

(Pol Pot)

Kérdések:

1. Hol tanult Pol Pot?
2. Hogyan kezdődött a kommunista hatalomátvétel Kambodzsában?
3. Kik voltak a kiirtandó ellenségek?
4. Hány embert öltek meg 4 éves uralma alatt?
5. Mi lett Pol Pot sorsa?

Képek Pol Potról

https://www.google.com/search?q=Pol+Pot+népirtás&tbm=isch&ved=2ahUKEwjgwLC_krX5AhXSCewKHYB7CWgQ2-cCegQIABAA&oq=Pol+Pot+népirtás&gs_lcp=CgNpbWcQAzoECCMQJzoFCAAQgAQ6BgAEB4QBzoECAAQHjoECAAQEzoLCAAQHhDHAXAIEBM6CAgAEB4QCBATUNMEWMoeYPcmaABwAHgAgAG9AYgBrQuSAQMxLjmYAQCgAQGqAQtd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&scient=img&ei=nfvYqD-ItKTsAeA96XABg&bih=698&biw=1462&client=opera&hs=pWm#imgrc=61OKYSO9dnIIM

<https://www.youtube.com/watch?v=2BupNbCkcpQ>

3.39 perc

(Rövid ismeretterjesztő film a dallasi merényletről, Kennedy haláláról)

<https://www.youtube.com/watch?v=Cb8luHdpR84>

5.43 perc

(A hippik. Részlet a Hair című musicalből. Vízöntő)

Kérdések

1. Hogy néznek ki a hippik? Ruha? Haj?
2. Mit csinálnak, milyen életérzést közvetítenek?
3. Hogy néz ki hozzájuk képest a vidéki srác?
4. Miről énekel az énekesnő?

Összefoglaló film:

<https://zanza.tv/tortenelem/ket-vilagrendszer-versengese-szovjet-tomb-felbomlasi-nyugati-vilag-eletmodja-az-1960-1970> **5.41 perc**
(A nyugati világ életmódja a '60-as, '70-es években)

10. Repedezik a szovjet tömb

Képek Brezsnyevről

https://www.google.com/search?q=Brezsnyev&client=opera&hs=Mem&sxsrif=ALiCzsaRJGVZRHYw04JBYajA1EHpcXW2Ug:1659967302495&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwj2kp2Ltl5AhXZ8LsIHW4eB64Q_AUoAXoECAyQAw&biw=1462&bih=698&pr=1.25

<https://zanza.tv/tortenelem/ket-vilagrendszer-versengese-szovjet-tomb-felbomlasi-enyhules-es-kis-hideghaboru> **5.48 perc**
(Enyhülés és kis hidegháború)

Kérdések:

1. Mi volt Reagan foglalkozása régen?
2. Milyen jelentős esemény történt 1969-ben?
3. Mi az a helsinki folyamat?
4. Mi volt a csúcspontja 1975-ben?
5. Mi az a kis hidegháború? Milyen eseménnyel kezdődik?
6. Milyen tervet hirdetett meg Reagan?
7. Miért kezdődött új korszak Gorbacsovval? Mi volt a történelmi tette?

<https://www.youtube.com/watch?v=NkiMdaXBWDO> **2.26 perc**
(Csernobil. A bányászok)

<https://www.youtube.com/watch?v=hE44wputr8U> **6.48 perc**
(Csernobil: Akiket ólomkoporsóba temettek – eredeti felvételek a baleset színhelyéről)

Kérdések:

1. Mi okozta a katasztrófát?
2. Mekkora volt a radioaktivitás?
3. A hirosimai atombombának hányszorosa volt a sugárzás?
4. Miért nevezik kamikázéknak a mentésben résztvevőket?
5. Mekkora volt az áldozatok száma?
6. Hová vitte a szél a radioaktív sugárzást?
7. Mi lett a film operatőrével?

<https://www.youtube.com/watch?v=YeFzeNAHEhU> **2.55 perc**
(1989 Tienanmen tér. A leghíresebb jelenet)

Kérdések:

1. Mi a véleményed a férfi tettéről?
2. Hogyan viselkedik a harckocsi vezetője? Szerinted miért?

<https://www.youtube.com/watch?v=tRnW1Xs7asM>

10.00 perc

(Angolul tudóknak, animációs film a tienanmen téri vérengzésről)

<https://zanza.tv/tortenelem/ket-vilagrendszer-versengese-szovjet-tomb-felbomlasi/diktaturak-es-hianygazdasag>

6.20 perc

(Diktatúrák és hiánygazdaság a szocializmusban)

Feladat: Szerkessz kérdéseket az összefoglaló filmhez!

11. A szovjet tömb felbomlása

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/ket-vilagrendszer-versengese-szovjet-tomb-felbomlasi/diktaturak-es-hianygazdasag>

6.20 perc

<https://zanza.tv/tortenelem/ket-vilagrendszer-versengese-szovjet-tomb-felbomlasi/rendszervaltas-szovjetunioban-es>

5.40 perc

(Rendszerváltás a Szovjetunióban és Közép-Európában)

Kérdések:

1. Milyen okok vezettek a Szovjetunió meggyengüléséhez?
2. Miért hozott új korszakot Gorbacsov hatalomra kerülése?
3. Mi volt a döntő lépés a kommunista tömb összeomlásában?
4. Hogyan szűnt meg a Szovjetunió?
5. Melyik országokban voltak véres összecsapások?

https://www.youtube.com/watch?v=wWibCtz_Xwk

0.00- 6.05 perc

(Ceausescu utolsó beszéde, angol felirattal)

Kérdések:

1. Miért csak az első 4-5 sor tapsol?
2. Miért döbben meg a diktátor?
3. Hogyan próbál úrrá lenni a helyzeten?
4. Mi mutatja, hogy nagy a baj?

<https://www.youtube.com/watch?v=KKyyYbMx6YM>
(A kivégzés. Rekonstruált jelenet)

6.31 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=K56JBny9Khs>
(10 hihetetlen érdekesség Észak-Koreáról)

12.28 perc

Feladat: Tegyéél föl öt kérdést a filmhez

<https://www.youtube.com/watch?v=vNwx7JPZBD4>
(Nevetséges törvények, amelyek csak Észak-Koreában léteznek)

8.56 perc

Feladat: Tegyéél föl öt kérdést a filmhez

Játékok otthonra és összefoglaló órára

<https://www.okosdoboz.hu/hu-hu/Exercises/Index?classes=5,6,7,8&topic=820>

<https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=A%20kis%20hidegháború>

<https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=Az%201960-70-es%20évek>

<https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=A%20szovjet%20tömb%20összeomlása>

Filmek otthonra

Jó reggelt, Vietnám

A szakasz

Forrest Gump

Jackie

Gyilkos mezők

Csernobil

Keresztül a berlini falon

Mások élete

Az interjú (Észak-Korea)

Vadászat a Vörös Októberre

Hair

A Kádár-korszak jellemzői: 12. A megtorlás

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarorszag-1945-1956-kozott/az-1956-os-forradalom-es-szabadsagharc> **5.38 perc**

<https://www.youtube.com/watch?v=MVVjajVruCc> **1.24 perc**
(Nagy Imre rádióbeszéde, 1956. november 4.)

Kérdés:

Milyen parancsot ad ki a miniszterelnök?

<https://www.youtube.com/watch?v=96VBZF8EwwI> **2.04 perc**
(Utolsó segélykérő üzenet a nyugati világhoz)

Kérdések:

1. Miért volt nagyon drámai az üzenet?
2. Milyen hatása volt?

<https://www.youtube.com/watch?v=lPP2zTg0jrQ> **3 perc**
(1956. december 4. Asszonyok tüntetése)

Kérdések:

1. Mi volt a tüntetés célja?
2. Mi volt a Népszabadság híre a tüntetésről?

<https://www.youtube.com/watch?v=5S4Jwsj-sw8> **6.00 perc**
(Márai Sándor: Mennyből az angyal)

Kérdések:

1. Mi a versben említett csoda?
2. Ki a katona és ki a farizeus, ki a bámuló sok ember?
3. Milyen szerepben jelenik meg Magyarország?
4. Miben mutat példát mindenkinek?

<https://www.youtube.com/watch?v=4VFAj5YyxG8> **0.30-5.33 perc**
(Magyarország története 43. A kádári konszolidáció)

Kérdések:

1. Mi volt a „nulla pont”?
2. Mikor indult a megtorlás, kik voltak a fő célpontok?
3. Mi az a MUK?
4. Miért voltak 1957. május 1-jén százezrek Kádár beszédén?
5. Mi történt Nagy Imrével?

https://www.youtube.com/results?search_query=obersovszky+gyula+kik+vagytok+ti%3F
(Obersovszky Gyula: Kik vagytok ti?) **1 perc**

Kérdés:

A vers írójának mi a véleménye az 1957. május elsején felvonulókról (a börtönben írta a verset)?

Összefoglaló videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/megtorlas-az-1956-os-forradalom-utan> **5.44 perc**

13. A Kádár-rendszer első évei

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/megtorlas-az-1956-os-forradalom-utan> **5.44 perc**

<https://www.youtube.com/watch?v=4VFAj5YyxG8> **5.34-8.55 perc (Magyarország története 43. A kádári konszolidáció)**

Kérdések:

1. Milyen sikeres volt a kollektivizálás 1956 után?
2. Szerinted miért?
3. Miért kellett a kígyót parlagi viperának átkeresztelni?
4. Mi az az építőtábor?
5. Milyen következményei lettek a Hanság lecsapolásának?

<https://www.youtube.com/watch?v=zSQjaHogujs> **1.25 perc**
(Úttörőinduló)

Kérdések:

1. Milyen hangulata van a kis dalnak?
2. Milyen üzenete van a fiatalok felé?

<https://www.youtube.com/watch?v=dNlLegGVk0A> **3.20 perc**
(KISZ (DIVSZ) induló)

Kérdések:

1. Milyen hangulata van a kis dalnak?
2. Milyen üzenete van a fiatalok felé?
3. Miért fontos a rendszer számára az ifjúság?

https://www.youtube.com/watch?v=zg21S3diy_c **2.00 perc**
(A „felszabadulás” dala)

Kérdés:

Hogy jelenik meg a dalban a szovjet megszállás?

Összefoglaló videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/gazdasag-es-tarsadalom-kadar-korszakban>

5.40 perc

14. A hatvanas-hetvenes évek Magyarországa

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/gazdasag-es-tarsadalom-kadar-korszakban>

5.40 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=4VFAj5YyxG8>

8.57-18.16 perc

(Magyarország története 43. A kádári konszolidáció)

Kérdések:

1. A kádári hatalom szemében mi volt a legfontosabb tanulsága 1956-nak?
2. Mi az az életszínvonal-politika?
3. Mit jelent az új gazdasági mechanizmus?
4. Milyen eredményei voltak?
5. Miért nevezték Magyarországot a legvidámabb barakknak? Talál-e ez az elnevezés?
6. Mik voltak a rendszer legfőbb tabui?
7. Mi az a 3T?
8. Mik voltak a Kádár-rendszer legfontosabb jellemzői?
9. Mi az a kettős tudat?
10. Milyen volt a hétköznapi élet?

Összefoglaló videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/eletmod-az-1960-70-es-evekben-magyarorszagon>

5.40 perc

15. Hétköznapok a legvidámabb barakkban, a puha diktatúra

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/eletmod-az-1960-70-es-evekben-magyarorszagon>

5.40 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=4VFAj5YyxG8>

18.51-23.13 perc

(Magyarország története 43. A kádári konszolidáció, Március 15-ei események és a Petőfi-szobor)

Kérdések:

1. Mitől irtóztott a kommunista hatalom leginkább?
2. Szerinted miért?
3. Miért volt szimbolikus esemény március 15-e, és szimbolikus hely a Petőfi-szobor?
4. Mi az a forradalmi ifjúsági napok?
5. Miért hozták létre?
6. Mi volt a lánchídi csata?
7. Melyik volt az utolsó „pártállami” március 15-e?

<https://www.youtube.com/watch?v=UcJS5m8C7I>

5.46-14.19. perc

Az ügynök élete ½

Kérdések:

1. Miért kell a körülményekhez alkalmazkodni?
2. Mi hibás módszer gyalogos megfigyelésnél?
3. Miért visz magával gyümölcsöt az ügynök?
4. Hogyan kell viselkednie egy presszóban az ügynöknek?
5. Miért jobb presszóban fényképezni, mint a nyílt utcán?

<https://www.youtube.com/watch?v=UcJS5m8C7I>

14.19-15.59 perc

(Az ügynök élete ½, lehallgatás, telefon, szoba, poloska)

Kérdések:

1. Hová és hogyan helyezik a poloskát?
2. Hogy jelentik az érdektelen részleteket?
3. Miért kell abbahagyni a lehallgatást, ha a párt vezetőjével beszél az illető?

<https://www.youtube.com/watch?v=UcJS5m8C7I>

15.59-17.21 perc

(Az ügynök élete ½, levelek, csomagok ellenőrzése, gőzölés)

Kérdések

1. Mi az a gőzös eljárás? Hány fő végezte?
2. Mikor kobozzák el végleg a leveleket?
3. Mit nem szabad elküldeni?

<https://www.youtube.com/watch?v=UcJS5m8C7I>

17.21-21.49 perc

(Az ügynök élete ½, otthoni találkozó, lehallgatás, kamera beszerelése)

Kérdések:

1. Hogy helyezik el a kamerát?
2. Mire kell figyelni az elhelyezése során?

<https://www.youtube.com/watch?v=UcJS5m8C7I>

25.19-33.07 perc

(Az ügynök élete 1/2, házkutatás, kulcs megszerzése)

Kérdések:

1. Hogyan szerzik meg a lakáskulcsot?
2. Mire kell figyelni a házkutatás során?
3. Mit szereznek meg a kulcs mellett?
4. Hol keresik az elrejtett dolgokat?
5. Mit nevez a film paranoiának?
6. Mi a szerepe az orvosnak és a házmesternek?
7. Mit jelent a „mindenki szem a láncban” verssor a fentiek tükrében?

<https://www.youtube.com/watch?v=M3xUIBu2ZkQ>

10.38-15.45 perc

(Az ügynök élete 2/2 – belügyes oktatófilm, beszerzés besúgónak)

Kérdések:

1. Hogyan szervezik be besúgónak az embereket?
2. Hány ügynök volt a Kádár-korban?
3. Hogy működött a puha diktatúra Magyarországon?

<https://www.youtube.com/watch?v=y64jiSd8T7w>

2.32 perc

(Illés együttes: Ne gondold...)

Kérdések

1. Milyen kort, stílust idéz a szereplők ruhája és frizurája?
2. Milyen áthallás van ebben a látszólag szerelmi csalódást felidéző dalban?
3. A három T melyikébe sorolták be vajon?

<https://www.youtube.com/watch?v=nAw9q5vLiak>

3 perc

(Bródy János: Ha én rózsá volnék)

Kérdések:

1. Mi a vers üzenete?
2. Mire utalhat az „És, ha engem egyszer lánckerék taposna...” kezdetű sor?

<https://www.youtube.com/watch?v=w9n5MZmpJ2g>

3.12 perc

(István a király, Koppány dala)

Kérdés:

1. Ezt a rockoperát 1983-ban mutatták be. Miért aratott hatalmas sikert szerinted?
2. Melyek azok a sorok, amelyek erős áthallással bírnak?
3. Milyen érzelmeket szólaltat meg az énekes?
4. A három T melyikébe sorolnád?

Összefoglaló videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/eletmod-az-1960-70-es-evekben-magyarorszagon>

5.40 perc

16. A Kádár-rendszer válsága

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/eletmod-az-1960-70-es-evekben-magyarorszagon>

5.40 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=VamIeA10-HU>

(Munkamorál és mindennapok a szocializmusban)

5 perc

Kérdések:

1. Mekkora a munkanélküliség Magyarországon?
2. Mit jelenthet a gyárkapun belüli munkanélküliség?
3. Milyen jelei voltak az alacsony szintű munkamorálnak?
4. Szerinted mi lehet az oka?
5. A kommunista gazdaság milyen jellegzetességeire mutat rá a kisfilm?

https://www.youtube.com/watch?v=1_XknN_QPKE

(Csinibaba c. film, részlet. Kicsit szomorkás a hangulatom máma)

2.30 perc

Kérdés:

A szocialista/kommunista gazdaság milyen jellegzetességét figurázza ki a dal?

<https://www.youtube.com/watch?v=O2Zzd5ehbLs>

(Magyarország története 44. A létező szocializmus csődje, válság, Pozsgay, új pártok)

5.05-11.45 perc

Kérdések:

1. Mi történt az adóssággal?
2. Mi lett Kádárral?
3. Minek nevezte Pozsgay Imre 1956-ot?
4. Miért volt ennek óriási jelentősége?
5. Mi történt a lakitelki találkozón?
6. Mi született meg itt?
7. Hogy született meg a Fidesz? És az SZDSZ?
8. Mi lett az MSZMP sorsa?

<https://www.youtube.com/watch?v=O2Zzd5ehbLs>

2.39-20.14 perc

A vasfüggöny lebontása

Kérdések

1. Hány aknát telepítettek 1956 után a határra?
2. Milyen volt az új rendszer?
3. Mikor kezdték lebontani a vasfüggönyt?
4. Miért volt különleges 1989 nyara?
5. Hogy szakadt át igazán a vasfüggöny?
6. Mit tett a menekülők áttörésekor?

Összefoglaló videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/kadar-rendszer-valsaga-i>

6 perc

17. A tárgyalásos forradalom Magyarországon, a határon túli magyarok, a harmadik magyar köztársaság

Ismétlő videó

<https://zanza.tv/tortenelem/kadar-korszak/kadar-rendszer-valsaga-i>

6 perc

<https://zanza.tv/tortenelem/demokratikus-viszonyok-megteremtese-es-kiepitese-magyarorszagon/kadar-rendszer-valsaga-ii>

5.38 perc

(A kádár rendszer válsága II. és a rendszerváltozás lépései 1989. október 23-áig)

Kérdések:

1. Mit adott vissza az USA 1978-ban? Hogy kerülhetett hozzájuk?
2. MI az a második nyilvánosság?
3. Mi volt az első ellenzéki kiadvány címe?
4. Melyik rockoperának volt nagy jelentősége az ellenzékiesség szempontjából?
5. Hol volt az első ellenzéki találkozó?
6. Sorolj föl 3-4 ellenzéki pártot! Közülük melyek működtek 1945-ben is?
7. Mikor váltották le Kádárt?
8. Miért volt szimbolikus a halálának napja?
9. Ki nevezte először népfelkelésnek 1956-ot?
10. Mi az az EKA?
11. Mi volt a spontán privatizáció? Kik voltak a nyertesei?
12. Mi adott döntő lökést a német egység megvalósulásához?
13. Mi lett a kommunista utódpárt neve?

<https://zanza.tv/tortenelem/demokratikus-viszonyok-megteremtese-es-kiepitese-magyarorszagon/hataron-tuli-magyarok>

5.35 perc

(A határon túli magyarokról)

Kérdések:

1. Milyen helyzetbe került az erdélyi magyarság 1945 után?
2. Ki volt Márton Áron? Kicsoda Böjte Csaba?
3. Mikortól vált a legnehezebbé az erdélyi magyarok élete?
4. MI az a falurombolás?
5. Kicsoda Tőkés László?
6. Milyen célért küzd ma az erdélyi magyarság?
7. Mik azok a Benes-dekrétumok?
8. Mi az a lakosságcsere-egyezmény?
9. Milyen helyzetbe kerültek a csehszlovákiai magyarok 1945 után?
10. Mi történt a délvidéki magyarokkal 1944-45-ben?
11. Később milyen lett az életük?
12. Milyen okból távozott sok magyar a délvidékről?
13. MI történt Kárpátalján 1945-ben?
14. Hogyan változott a kárpátaljai magyarok helyzete, miután Ukrajnához kerültek?
15. Milyen pozitív események történtek a határon túli magyarokkal a rendszerváltás után?
16. Miért reményteljes ma a helyzet?

<https://zanza.tv/tortenelem/demokratikus-viszonyok-megteremtese-es-kiepitese-magyarorszagon/rendszervaltotas>

5.50 perc

(A rendszerváltás eredményei és ami azóta történt)

Kérdések:

1. Mi volt az a négyigenes népszavazás?
2. Melyik párt nyerte az első választásokat? Mely pártokkal lépett koalícióra?
3. Ki lett a miniszterelnök? És a köztársasági elnök 1990-ben?
4. MI lett a tanácsok helyett?
5. Mi az a taxisbloká?
6. Mikor ment el az utolsó szovjet katona Magyarországról?
7. Mi az a privatizáció?
8. És a kárpótlási jegy?
9. Melyik párt nyerte az 1994-es választásokat? Mekkora fölénnyel?
10. Szerinted miért?
11. Mi volt az a Bokros-csomag?
12. Melyik párt nyert 1998-ban?
13. Melyik párt kapta a legtöbb szavazatot 2002-ben?
14. Melyik alakított kormányt? Miért?
15. Mikor csatlakoztunk a NATO-hoz? És az Európai Unióhoz?

